

Комплект контрольно-измерительных материалов
для оценки освоения образовательных результатов

учебной дисциплины

ДД.01 «Родной язык»

по профессии

23.01.17 Мастер по ремонту и обслуживанию автомобилей

Организация-разработчик:

Государственное бюджетное профессиональное образовательное учреждение Уфимский художественно-промышленный колледж.

Разработчики:

Абдулова Дина Шарифьяновна, преподаватель башкирского языка и литературы

Утверждена на заседании методического совета

Протокол № 3 от « 21 » января 2021 г.

СОДЕРЖАНИЕ

1.Паспорт комплекта контрольно-оценочных средств.....	3
2. Результаты освоения учебной дисциплины, подлежащие проверке...	4
3. Комплект оценочных средств для оценки освоения учебной дисциплины «Родной язык».....	6
4. Список использованной литературы.....	16

1. Паспорт комплекта контрольно-измерительных материалов

Комплект контрольно-измерительных материалов предназначен для проверки результатов освоения учебной дисциплины «Иностранный язык» и входит в состав фонда оценочных средств общеобразовательного цикла ППКРС по профессии 23.01.17 Мастер по ремонту и обслуживанию автомобилей

Комплект контрольно-измерительных материалов разработан на основе рабочей программы по дисциплине «Родной язык»

Настоящий комплект контрольно-измерительных материалов предназначен для проведения оценки освоения образовательных результатов по учебной дисциплине: «Родной язык»

Входной контроль проводится в форме письменной работы в форме теста.

Текущий контроль проводится в форме самостоятельных работ.

Для выполнения самостоятельных работ разработаны методические рекомендации для студентов.

Промежуточный контроль проводится в форме письменной работы в форме теста.

Предусмотрены задания, как базового, так и повышенного уровней сложности:

- задания с выбором ответа (задания, содержащие предметный вопрос и предлагающие несколько ответов на него, один из которых правильный).

Проверяемый уровень знаний – базовый;

- задания с кратким ответом,

- задания со свободным развернутым ответом.

На выполнение работы отводится 45 минут.

Дифференцированный зачет. Оценка по дифференциированному зачету выставляется на основе накопительной системы оценок.

2. Результаты освоения учебной дисциплины, подлежащие проверке

В результате освоения вариативной части дисциплины обучающийся должен знать родственные связи башкирского языка и его типологические соотношения с другими языками, его историю, современное состояние и тенденции развития;

уметь:

анализировать язык в диахронном и синхронном аспектах, пользуясь системой основных лингвистических понятий и терминов, ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного башкирского и общего языкознания;

знать :

литературу и фольклор башкирского народа в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с историей и историей культуры народа;

понимать:

закономерности литературного процесса, художественное значение литературного произведения в связи с общественной ситуацией и культурой эпохи, определять художественное своеобразие произведений и творчества писателя в целом;

уметь :

пользоваться научной, справочной, методической литературой на родном и иностранном языках.

Код	Наименование общих компетенций
ОК 1	Выбирать способы решения задач профессиональной деятельности, применительно к Различным контекстам.
ОК 2	Осуществлять поиск, анализ и интерпретацию информации, необходимой для Выполнения задач профессиональной деятельности.
ОК 3	Планировать и реализовывать собственное профессиональное и личностное развитие.
ОК 4	Работать в коллективе и команде, эффективно взаимодействовать с коллегами, руководством, клиентами.
ОК 5	Осуществлять устную и письменную коммуникацию на государственном языке с учетом особенностей социального и культурного контекста.
ОК 6	Проявлять гражданско-патриотическую позицию, демонстрировать осознанное поведение на основе традиционных общечеловеческих ценностей, применять

	стандарты антикоррупционного поведения.
ОК 7	Содействовать сохранению окружающей среды, ресурсосбережению, эффективно действовать в чрезвычайных ситуациях.
ОК 8	Использовать средства физической культуры для сохранения и укрепления здоровья в процессе профессиональной деятельности и поддержание необходимого уровня физической подготовленности.
ОК 9	Использовать информационные технологии в профессиональной деятельности.
ОК 10	Пользоваться профессиональной документацией на государственном иностранном языке.
ОК 11	Использовать знания по финансовой грамотности, планировать предпринимательскую деятельность в профессиональной сфере.

3. Комплект контрольно-измерительных материалов для оценки освоения учебной дисциплины

I бүлек **I Вариант**

1. Сколько специфических согласных в башкирском языке?
А) 3; Б) 6; В) 9; Г) 27.
2. В каком ряду во всех словах пропущена буква ә?
А) бүл_к, д_фтэр, кел_м; Б) төзөл_ш, қ_ла, әс_й;
В) қ_рт, һән_к, қ_мә; Г) кит_п, ур_к, икм_к.
3. В каком ряду слов пропущена буква ҝ?
А) тара_үте_, һал_ын; Б) _устым, балы_, шал_ан;
В) _өзгө, сәйнү_, сәс_ә; Г) _үл, һәнә_, _әмә.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – ләр?
А) мәктәп, бүләк, ҝүл; Б) сәйнүк, үтек, үзгәреш;
В) ҝәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, ҝөзгө, сәскә.
5. Найдите слово, относящееся к теме «Семья».
А) бүлмә; Б) кар; В) һенле; Г) ҝүлдәк.
6. В каком варианте даны глаголы в форме настоящего времени?
А) барзым, килдем, яззым; Б) керәсәкмен, үтәсәкмен, йырляясакмын;
В) йәшәйем, ашайым, укыйым; Г) көтөрмөн, ҝайтырмын, эшләрмен.
7. Укажите количественные числительные.
А) ун, егерме биш, өс мен; Б) уныны, егерме бишенсе, өс мәденсе;
В) унлап, егерме бишләп, менләп; Г) унар, егерме бишәр, менәр.
8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: кар ирәй, ҝөндәр озоная, ағастар япрак яра.
А) ҝөз; Б) ҝыш; В) яз; Г) йәй.
9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. **Бөгөн мин нәфис фильм**
А) укыным; Б) ятланым; В) ҝараным; Г) барам.
10. Выберите правильный перевод предложения. **Зимой он не поедет в деревню.**
А) Ҝышын ул ауылға барасак. Б) Ҝышын ул ауылға барған.
В) Ҝөзөн ул ауылға бара. Г) Ҝышын ул ауылға бармаясак.
11. В каком ряду слов даны имена прилагательные?
А) икмәк, атай, ҝояш; Б) ҙур, якты, ҝөслө;
В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара, укый, килә.
12. Подберите синоним к слову «*һәйбәт*».
А) насар; Б) ялқау; В) матур; Г) якшы.
13. Найдите антоним к слову «*якты*».
А) ҝаранғы; Б) тәмле; В) бәләкәй; Г) ҝысқа.
14. Какие глаголы в форме инфинитива?
А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;
В) укыһа, эшләһә, төзөһә; Г) укырға, эшләргә, төзөргә.
15. Найдите лишнее слово или словосочетание.
А) бейейем; Б) санғыла йөрөйөм; В) йөзәм; Г) коńкиза йөрөйөм.

16. Какое слово пропущено? *Бер тәүлектә ... сәгәт.*
А) алтыш; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.
17. Какой праздник является башкирским народным праздником?
А) корбан байрам; Б) яңы йыл; В) йыйын; Г) туй.
18. Укажите словосочетание с наречием.
А) матур күлдәк; Б) ялқау уқыусы; В) матур йырлай; Г) һәйбәт кеше.
19. Самая длинная река в Башкортостане.
А) Ағиzel; Б) Қариzel; В) Дим; Г) Ашқазар.
20. Укажите прилагательное в сравнительной степени.
А) ак; Б) ағырак; В) ап-ак; Г) акыл.

II Вариант

1. Выберите вариант, где указаны специфические гласные башкирского языка.
А) ә, ө, и; Б) э, ў, е; В) ә, ў, ө; Г) э, о, ы.
2. В каком ряду во всех словах пропущена буква ў?
А) сә_кә, һ_нар, я_лыгк; Б) ҝ_л, т_рғай, ғор_р;
В) б_ләк, ҝ_л, т_ңәрәк; Г) ҝ_л, _рман, монһо_.
3. В каком ряду слов пропущена буква ғ?
А) _әлсәр, үр_е, һиз_ер; Б) ян_ын, йыл_а, ту_ай;
В) да_а, көз_ө, _алим; Г) и_енсе, көз_ө, _үзәл.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – дар?
А) һорай, малай, қыз; Б) урман, ауыл, таң;
В) қәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, көзгө, сәскә.
5. Найдите слово, относящееся к теме «Образование».
А) ағай; Б) йылы; В) туған; Г) имтихан.
6. В каком варианте даны глаголы в форме будущего времени?
А) барзы, килде, яззы; Б) кергән, киткән, йырлаған;
В) йәшәй, ашай, укый; Г) көтөр, кайтыр, эшләр.
7. Укажите приблизительные числительные.
А) ун, егерме биш, өс мен; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс мененсе;
В) унлап, егерме бишләп, менләп; Г) унар, егерме бишәр, менәр.
8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: қар яуа, буран ыжғыра, көрт һала.
А) көз; Б) қыш; В) яз; Г) йәй.
9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Без урманга
экскурсияга*
А) һөйләштек; Б) каранык; В) барзык; Г) кайттык.
10. Выберите правильный перевод предложения. *Быйыл көз һун կилде.*
А) В этом году осень наступила рано. Б) В этом году осень наступила поздно.
В) В этом году осень холодная. Г) В этом году весна наступила поздно.
11. В каком ряду слов даны имена существительные?

- А) икмәк, атай, кояш; Б) үзур, якты, көслө; В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара, укый, килә.
12. Подберите синоним к слову «*һыуык*».
А) йылы; Б) налқын; В) матур; Г) аяз.
13. Найдите антоним к слову «*аяз*».
А) кояшлы; Б) тәмле; В) налқын; Г) болотло.
14. Какие глаголы в форме повелительного наклонения?
А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;
В) укына, эшләһә, төзөһә; Г) укыны, эшләне, төзөнө.
15. Найдите лишнее слово или словосочетание.
А) бейейем; Б) саңғыла йөрөйөм; В) баянда уйнайым; Г) йырлайым.
16. Какое слово пропущено? *Бер ىылда ... ай*.
А) алтмыш; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.
17. Какой праздник относится к семейно-бытовым?
А) тыуған көн; Б) қарға бутқаһы; В) йыйын; Г) набантуй.
18. Укажите словосочетание с наречием.
А) матур көн; Б) тырыш укыусы; В) тиҙ йүгерә; Г) һәйбәт кеше.
19. Самое большое озеро в Башкортостане.
А) Шәмсетдин; Б) Кандракүл; В) Асылықүл; Г) Ақкүл.
20. Укажите прилагательное в превосходной степени.
А) ак; Б) ағырак; В) ап-ак; Г) ақһыл.

III Вариант

1. Сколько специфических гласных в башкирском языке?
А) 3; Б) 5; В) 7; Г) 9.
2. В каком ряду во всех словах пропущена буква а?
А) ур_к, ырғ_к, сын_як; Б) өйр_к, ур_м, сурт_н;
В) бүл_к, д_фтәр, кел_м; Г) төрг_к, қ_ләм, сәғ_т.
3. В каком ряду слов пропущена буква к?
А) _устым, балы_, шал_ан; Б) _өзгө, сәйнү_, сәс_ә;
В) япра_, йәшле_, те_ә; Г) _ул, _ыш, бүлә_.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – тәр?
А) төс, бүләк, теш; Б) урман, ауыл, таң;
В) тәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, көзгө, сәскә.
5. Найдите лишнее слово.
А) әсәй; Б) ейәнсәр; В) бүләк; Г) һенлем.
6. В каком варианте даны глаголы в форме прошедшего определенного времени?
А) алабыз, көләбез, киләбез; Б) керәсәк, үтәсәк, йырлайасак;
В) йәшәгән, ашаған, укыған; Г) һөйләнек, қайттык, бейенек .
7. Укажите разделительные числительные.
А) ун, егерме биш, өс мен; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс мененсе;
В) унлап, егерме бишләп, меңләп; Г) унар, егерме бишәр, менәр.

8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: япрактар
харгаялар, тойолалар; ямғыр яуа; һынык ел исә.

А) көз; Б) қыш; В) яз; Г) йәй.

9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Без музейга
барырга ...*

А) һөйләштек; Б) қаранык; В) барзык; Г) һоранык.

10. Выберите правильный перевод предложения. *Зимой он поедет в
деревню.*

А) Қышын ул ауылға барасақ. Б) Қышын ул ауылға барған.

В) Көзөн ул ауылға бара. Г) Қышын ул ауылға бармаясак.

11. В каком ряду слов даны имена числительные?

А) икмәк, атай, кояш; Б) зур, якты, көслө; В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара,
үкый, килә.

12. Подберите синоним к слову «*батыр*».

А) қуртак; Б) қыйыу; В) матур; Г) тырыш.

13. Найдите антоним к слову «*яңы*».

А) зур; Б) матур; В) иске; Г) калын.

14. Какие глаголы в форме условного наклонения?

А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;

В) укына, эшләһә, төзәһә; Г) укыны, эшләне, төзөнө.

15. Найдите лишнее слово или словосочетание.

А) теннис уйнайым; Б) саңғыла йөрөйөм; В) йөзәм; Г) һүрәт төшөрәм.

16. Какое слово пропущено? *Бер азнала ... көн.*

А) ете; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.

17. Какой праздник не является башкирским народным праздником?

А) җарға бутканы; Б) набантуй; В) йыйын; Г) яңы йыл.

18. Укажите словосочетание с наречием.

А) яңы күлдәк; Б) аз йоктай; В) зур бүлмә; Г) һәйбәт кеше.

19. Самый большой по площади район в Башкортостане.

А) Өфө; Б) Туймазы; В) Белорет; Г) Йәрмәкәй.

20. Укажите прилагательное в уменьшительной степени.

А) аж; Б) ағырак; В) ап-аж; Г) ажыл.

IV Вариант

1. Сколько букв в башкирском алфавите?

А) 33; Б) 36; В) 39; Г) 42.

2. В каком ряду слов пропущена буква у?

А) б_ләк, ҝ_рай, _рам; Б) _рман; ҝ_л, һ_нар; В) ҝ_л, т_рғай, ғор_р;

Г) ҝ_лдәк, ҝ_л, т_нәрәк.

3. В каком ряду слов пропущена буква г?

А) да_а, ҝөз_ө, _алим; Б) _әлсәр, үр_е, һиз_ер;

В) ян_ын, үз_әреш, ыйл_а; Г) а_ай, _айлә, ту_ай.

4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – зар?

А) һорая, малай, қыз; Б) урман, ауыл, таң; В) тәләм, дәфтәр, китап;

II бүлек

I вариант

1. Сколько падежей в башкирском языке?
а) 6 б) 12 в) 8 г) 7
2. В каких падежах образуется губная гармония? (возможно два варианта ответа)
а) именительный падеж б) притяжательный падеж
в) дательно-направительный падеж г) винительный падеж
3. Укажите слово где нарушается губная гармония:
а) болондо б) көндө в) һөттө г) фотоны
4. Выберите нарицательное имя существительное:
а)Илшат б)китап в) Сибай г) Баймак
5. Назови окончания множественного числа:
а) лар/ләр, тар/тәр б) ма / мә в) ған / гән г) мы / ме
6. В каком ряду слова отвечают на вопрос нимә?
а)айыу, мыши, болан б) апай, атай, олотай
в)Айнур, кеше, Батыр г)нет правильного ответа
7. Выберите существительные, образующие множественное число с аффиксами –тар/тәр:
а) компьютер, ил б)машина, трамвай
в)карауат, итек г) сәскә, тау
8. Выберите существительные, образующие множественное число с аффиксами –дар/дәр:
а) урам, кейем б) итек, болот в)ручка, бармак г)атай, апай
9. Найдите слово в предложном падеже:
а)күгәрсендәң б) әбейгә в)әсәйгә г)баланан
10. Найдите аффиксы дательно-направительного падежа:
а)-тын/-тен, -дын/-ден б) -ға/-гә, -қа/-қә

в) -нан/нэн г)нулевое окончание

11. В каком ряду слова приведены с аффиксом принадлежности 2-го лица единственного числа:

а) компьютерым, илем б)машинам, трамвайм

в)атайың, апайың г) итеге, болото

12. Найдите ошибку в словосочетаниях:

а)беззен картинабыз б) нэззен урманыбыз

в) уның балы г)минең башым

13. Какой части речи относится слово укийым:

а) местоимение б) наречие в)глагол г) прилагательные

14. Какую категорию не имеет глагол:

а) лицо б) время в) падеж г)наклонение

15. Найдите глаголы отрицания:

а)уйнай, бара, килә б) алды, килде, китте

в)килмәй, укымай, ашамай г) язасак, китәсәк

16. Найдите глаголы будущего времени:

а)алды, килде, китте б)язасак, китәсәк

в) килә ята, укий тора г) уйнай, бара, килә

17. Какой город является первой столицей Башкортостана?

а)Уфа б) Кумертау в)Стерлитамак г)Мелеуз

18. Сколько городов в Башкортостане?

а) 16 б)21 в) 54 г) 22

19. В каком городе самый глубокий карьер в Европе?

а) Кумертау б) Нефтекамск в)Янаул г) Сибай

20.Сколько районов в Башкортостане?

а)46 б) 21 в)39 г) 54

II вариант

1. В каком районе родился М.Карим?

- а)Каридельский б) Шишминский в)Аургазинский г) Белебейский

2. Экскурсия... барып күп нимәләр белдем. Вместо точек какой аффикс ставится?

- а) -лар б) -ығыз в) -ға г)аффикс не ставится

3. Кто автор стихотворения «О березовом листе»

- а) Н.Мусин б) М.Карим в) С.Злобин г)З.Биишева

4. Кто автор произведения «Иргиз»

- а) Н.Мусин б) Һ.Давлетшина в) С.Злобин г)З.Биишева

5. Какие из этих местоимений определительные:

- а) был, ошо, шул б) кем, нимә, ниндәй

- в) һәр, һәр кем, һәр береһе г)минен, һинен

6. Самостоятельная часть речи, обозначающая число, количество и порядок предметов. Отвечает на вопросы: сколько? который?-...это

- а)местоимение б) наречие в) числительное г)прилагательные

7. Самостоятельная часть речи, обозначающая предмет и отвечающая на вопрос «кем?», «нимә?».

- а) местоимение б) наречие в) имя существительное г) прилагательные

8. Часть речи, включающая неизменяемые слова и словосочетания, служащие для выражения эмоций (радость, удивление, возмущение, раздражение, злость, боль, отвращение, недоумение и др.), ощущений, душевных состояний и других реакций, не называя их-...

- а) предлог б) союз в) междометия г) модальные слова

9. Часть речи, обозначающая признак действия, отвечают на вопросы как?, где?, куда?, когда?, зачем?, с какой целью?, в какой степени? и чаще всего относятся к глаголам и обозначают признак действия:

- А)наречие б)междометие в)предлог г) глагол

10. Укажите в каком ряду даны вопросы наречий?

- а) кем? кемде? кемгә? б) нисек? касан? кайза?

в) нисә? нисә? г) Ни эшләй? Ни эшләр? Ни эшләне?

11. Укажите служебную часть речи?

а) наречие б) частица в) местоимение г)глагол

12. Каким членом предложения является подчеркнутое слово: Ике икен-
дурт

А) подлежащие б) сказуемое в) определение г) дополнение

13. Самая крупнейшая река Башкортостана:

а)Нугуш б)Белая в) Уфимка г) Дема

14. Самое глубокое озеро Башкортостана:

а) Асылыкүл б)Аккүл в) Атаузы г)Кандрыкүл

14. Установите соответствие между словами и их характеристиками

1	Глагол	а	ике
2	Числительное	б	укый
3	Местоимение	в	мин
4	Существительное	г	китап

15. Установите соответствие между словами с аффиксом
принадлежности и их характеристиками

1	1 лицо	а	апайын
2	2 лицо	б	машинам
3	3 лицо	в	итеге

16. Найдите глаголы будущего времени:

а)алды, килде, китте б)язасак, китэсек

в) килә ята, укый тора г) уйнай, бара, килә

17. Какой город является первой столицей Башкортостана?

а)Уфа б) Кумертау в)Стерлитамак г)Мелеуз

18. Сколько городов в Башкортостане?

а) 16 б) 21 в) 54 г) 22

19. В каком городе самый глубокий карьер в Европе?

а) Кумертау б) Нефтекамск в) Янаул г) Сибай

20. Сколько районов в Башкортостане?

а) 46 б) 21 в) 39 г) 54

III бүлек

Вариант 1

1. Халық ижадына қайғы ижад төрө қарай?

- а) Йола поэзияны, әкиәттәр, кобайыр, бәйеттәр, сенләүзәр, афористик ижад, көләмәстәр
б) Повесть, романдар
в) Парсалар, сенләүзәр, афористик ижад.
г) Хикәйә, әкиәттәр, йырзар

2. Халық ижадының сәсмә формалары

- а) Эйтештәр, йомактар, хикәйәләр
б) Әкиәттәр, легендалар, риүәйәттәр, көләмәстәр.
в) Тарихи хикәйәләр
г) Бөтә яуап та дөрөс

3. Урал батыр эпосы. Уның боронғолоғо, мифологик нигезе. Төп идеяһы:

- а) Һунарсылық, гайлә
б) Дұсылық, тоғролож
в) Халық бәхете хакында тәбиғэттең стихиялы көстәренә каршы көрәште данлау. Кешенең бөйөклөгө, тәбиғәт менән халықтың үлемһөзлеге темаһының сағылышы.
г) Ата-әсә һәм балалар мәнәсәбәте

4. «Изеүкәй менән Моразым» эпосы үзенсәлектәре

- а) Әсәрзә нугай осоро тарихының сағылыш дәрәжәһе. Азатлықты яклап хандарға каршы көрәш темаһы. Изеүкәй образы. Уның йөзөндә халық үзенен батырын, ил башлығын күрергә теләүе. Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мәнәсәбәте, батырлық традициялары
б) Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мәнәсәбәте
в) Изеүкәй образы.
г) Бөтә яуап та дөрөс.

5. Боронғо әзәби қомартқылар.

- а) Мәхмүт Қашғари һүзлеге
- б) Уғынамә. Боронғо әзәбиәт. Боронғо төркизәр һәм уртак төрки әзәбиәт. Руник төрки ташъяզмалар. Мәхмүт Қашғари һүзлеге, ундағы йыр, дастан, мәкәл үрнәктәрен өйрәнеү.
- в) Уғынамә. Боронғо әзәбиәт. Боронғо төркизәр һәм уртак төрки әзәбиәт.

6. «Мәхәббәтнамә», «Жемжөмә солтан», «Гөлөстан бит-төрки» әсәрзәре кайһы вакытқа карай?

- а) Урта быуаттар әзәбиәте
- б) 19 быуат
- в) 20 быуат
- г) 21 быуат

7. Кемдәр ул сәсәндәр?

- а) Башкорт халкының һүз осталары
- б) Телсе, ғалимдар
- в) шағирзар
- г) муллалар

8. «Урал батыр» эпосы қасан, кем тарафынан язып алынған?

- а) 1956 йылда Әхнәф Харисов тарафынан
- б) 1910 йылда Мәхәмәтша Буранголов тарафынан
- в) 1994 йылда Г.Сәфәрғәлина тарафынан

9. Эпос тәүге тапкыр рус теленә кем тарафынан тәржемә ителгән?

- а) Ғәзим Шафиков
- б) Азамат Юлдашбаев
- в) Айзар Хөсәйенов
- г) Әхиәр Хакимов

10. Котло, изгеләштерелгән урын - кот тау қайһы илдә?

- а) Йыландар илендә
- б) дейеүзәр биләмәһендә
- в) Самрау батшалығында
- г) Һыу батшалығында

II вариант

1) Башкорт эпосының героик йөкмәткеле, халық батырзарын данлаған шиғри төзөлөшлө төре.

- а) кобайыр
- б) иртәк
- в) қисса
- г) һарнау

2) Эпостың дөрөс билдәләмәһен күрһәт.

- а) халық тормошонда йәки тарихта булып үткән мөһим хәл-вакиғалар, тарихи щәхестәр тураһында һәйләгән сәсмә әсәр
- б) халықтың этник һәм гражданлық тарихы тураһында хикәйәләүсе эпик һәм лиро-эпик характерзы, күберәк героик йөкмәткеле, әсәр
- в) уйзырмаға нигезләнгән тылсымлы һәм мажаралы йөкмәткеле йә булмаһа көнкүреш характерындағы әсәр

3) ... тип боронғо кешеләр, донъя һәм тәбиғәт көстәренең килеп сығышы, аллалар, төрлө изге йәндәрзен тормошо тураһындағы уйзырма хикәйәләргә әйтәләр.

- а) миф
- б) легенда
- в) әкиәт
- г) эпос

4) «Урал батыр» эпосы қасан, кем тарафынан язып алынған?

- а) 1956 йылда Әхнәф Харисов тарафынан
- б) 1910 йылда Мөхәмәтша Буранғолов тарафынан
- в) 1994 йылда Г.Сәфәрғәлина тарафынан

5) «Урал батыр» эпосын язып алыуза бәйле данлықлы йырсы, қурайсы, сәсән Хәмит Әлмәхәмәтовтың тыуған ауылы нисек атала?

- а) Баймак районы Икенсе Эткөл ауылы
- б) Баймак районы Түбәнге Изрис ауылы
- в) Әбйәлил районы Әбделғәзе ауылы
- г) Дөрөс яуап юқ

6. «Мөхәббәтнамә», «Жәмжәмә солтан», «Гөләстан бит-төрки» әсәрзәре кайһы вакытка қарай?

- а) Урта быуаттар әзәбиәте
- б) 19 быуат
- в) 20 быуат
- г) 21 быуат

7. Кемдәр ул сәсәндәр?

- а) Башкорт халкының һүз осталары

- б) Телсе, ғалимдар
- в) шағирзар
- г) муллалар

8. «Изеүкәй менән Моразым» эпосы үзенсәлектәре

- а) Әңгәрәп нуғай осоро тарихының сағылыш дәрәжәһе. Азатлыкты яклап хандарға каршы көрәш темаһы. Изеүкәй образы. Уның йөзөндә халық үзенен батырын, ил башлығын күрергә теләүе. Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте, батырлық традициялары
- б) Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте
- в) Изеүкәй образы.
- г) Бөтә яуап та дөрөс.

9.Халық ижадына қайһы ижад төрө қарай?

- а) Йола поэзияһы, әкиәттәр, кобайыр, бәйеттәр, сенләүзәр, афористик ижад, көләмәстәр
- б) Повесть, романдар
- в) Парсалар, сенләүзәр, афористик ижад.
- г) Хикәйә, әкиәттәр, йырзар

10.Кайһы эпик кобайырза төп герой ер асты батшалығына төшә?

- а) “Урал батыр”,
- б) “Акбузат”,
- в) “Изеүкәй менән Моразым”,
- г) “Акхак кола”

III вариант

1. Халық ижадына қайһы ижад төрө қарай?

- а) Йола поэзияһы, әкиәттәр, кобайыр, бәйеттәр, сенләүзәр, афористик ижад, көләмәстәр
- б) Повесть, романдар
- в) Парсалар, сенләүзәр, афористик ижад.
- г) Хикәйә, әкиәттәр, йырзар

2. Муйыны - дуға, арқаһы – әйәр. Был йомақ ниндәй төркемгә қарай?

- а) Тәбиғәт күренеше.
- б) Хайуандар тураһында.
- в) Тормош-көнкүреш тураһында.
- г) Дөрөс яуап юк.

3. Әзәм эше менән, ағас емеше менән. Был мәкәл ниндәй төргә қарай?

- а) Тәбиғәт тураһында.
- б) Хөзмәт тураһында.
- в) Тыуған ил тураһында.

г) Тормош-көнкүреш тураһында.

4. Алыстаңан күгәреп, ай, күренә
Ирәмәлкәй таузың ақ ташы. Был йыр ниндәй төргә қарай?

1. Озон көй.
2. Кыңса көй.
3. Такмак.
4. Был йыр түгел

5. Халық ижады әзәби әсәрзән ни менән айырыла?

1. Кем уйлап сығарыуы билдәһеҙ.
2. Авторы була.
3. Құләме менән
4. Дөрөс яуап юқ

6. Қайы әқиәттә төп герой ер астына төшә?

1. “Урал батыр”.
2. “Ақъял батыр”.
3. “Камыр батыр”.

7. Экрен ис, ел, бында қәбер,

Бында дүстар құмелгән. Был юлдар қайы бәйеттән алынған?

1. “Герман һұғышы бәйете”.
2. “Алтмыш ике партизан бәйете”.
3. “Дон далаларында”.
4. “Мәскәүзән киттек, Берлинға еттек”.

8. Юмористик һәм сатирик уймақ хикәйәләр ниндәй жанрға қарай?

1. Әкиәт.
2. Легенда.
3. Бәйет.
4. Такмак.
5. Көләмәс.

9. Эпос тәүге тапқыр рус теленә кем тарафынан тәржемә ителгән?

- а) Ғәзим Шафиков
- б) Азамат Юлдашбаев
- в) Айзар Хөсәйенов
- г) Әхиәр Хакимов

10. Котло, изгеләштерелгән урын - кот тау қайы илдә?

- а) йыландар илендә
- б) дайеүзәр биләмәһендә
- в) Самрау батшалығында
- г) Һыу батшалығында

IV бүлек

I вариант

1. Мифтахетдин Ақмулла йәшәгән Ыылдар:

а) 1752-1800

б) 1903-1965

в) 1831-1895

г) Дөрөс яуап юк

2. М. Ақмұлланың тыуған урыны

а) Миәкә районы, Тукhanбай ауылы

б) Салауат районы, Малаяз ауылы

в) Нуриман районы, Қызылъяр ауылы

г) Әлшәй районы, Шафран ауылы

3. Ақмұлла исеме ниндәй мәғенәгә эйә?

а) тура, ғәзел һүзле, уқымышлы

б) өлкән кеше

в) ялқау, белемле

г) шағир, мәғрифәтсе

4. Ақмұлла қайза ерләнгән?

а) Тукhanбай

б) Өфө

в) Миәс

г) Миәкә

5. М. Ақмұлла исемендәге премия нисәнсе Ыылда бирелә баштай?

а) 1962 й.

б) 1989 й.

в) 1980 й

г) 1981 й.

6. “Ақмұлла” исемендәге премияның тәүге лауреаты?

а) Р. Шәкүр

б) Ә. Вилданов

в) Я. Хамматов

г) дөрөс яуап юк

7. .Ш.Бабич қайза тыуған?

1. Дәүләкән районы Яппар ауылы.

2. Дүртөйлө районы Әсән ауылы.

3. Мишкә районы Қыйғазытамак ауылы.

4. Миәкә районы Кәнбәк ауылы

8. “Башҡорт халқына қөйлө хитап” әсәре нисәнсе йылда языла?

- 1. 1919.
- 2. 1917.
- 3. 1916.
- 4. 1918

9. Бабичтың сатирик балладаһы нисек атала?

- 1. “Бер минут”.
- 2. “Ғазазил”
- 3. “Кандала”
- 4. “Халкым өсөн”

10. Ш.Бабич җайза ерләнгән?

- 1. Мишкә районында.
- 2. Дүртөйлө районында.
- 3. Йылайыр районында.

II вариант.

1. Ш.Бабичка музей җайза урынлашкан?

- 1. Өфөлә.
- 2. Дүртөйлөлә.
- 3. Йылайырзә.
- 4. Миәкәлә

2. Ш. Бабич ниндәй мәзрәсәлә белем ала?

- 1. “Мөхәммәзиә”.
- 2. “Ғәлиә”.
- 3. “Рәсүлиә”.

3. Ал да нур сәс халқына. Был юлдар ниндәй шиғырзан?

- 1. “Халкым өсөн”.
- 2. “Кем өсөн”.
- 3. “Башҡортостан” .
- 4. Курайкайға

4. Бабичтың сатирик балладаһы нисек атала?

- 1. “Бер минут”.
- 2. “Ғазазил”
- 3. “Кандала”
- 4. “Халкым өсөн”

5. Ш.Бабич ниндәй сатирик журналда эшләгән?

- 1. “Парлак”.
- 2. “Эләктергес”.

3. “Ақмұлла”.
4. Дөрөс яуап юқ

6. Миғтахетдин Ақмұлла йәшәгән йылдар:

1. 1752-1800
2. 1903-1965
3. 1831-1895

7. М. Ақмұлланың тәүге уқытыусыны?

1. М. Өмөтбаев
2. Ш. Зәки
3. Р. Фахретдинов
4. Атаһы

8. Ақмұлла исемен үға кем биргән?

1. Халық
2. Атаһы
3. Үзе
4. Дүстары

9. Ақмұлла қайза ерләнгән?

- a) Тұкhanбай
- б) Өфө
- в) Миәс
- г) Миәкә

10. “Ақмұлла” исемендәге премияның тәүге лауреаты?

- a) Р. Шәкүр
- б) Ә. Виданов
- в) Я. Хамматов
- г) дөрөс яуап юқ

Йомғаклау тесты.

I вариант

1.Р.Ниғмәти қайыңы йылдарза йәшәгән?

1. 1905-1954
2. 1909-1959
3. 1911-1939
4. 1903-1938

5. 1893-1938

2.Р.Ниғмәти қайыны ауылда тыуған?

1. Әсән
2. Үрге Илъяс
3. Иңке күл
4. Дингезбай
5. Хәсән

3.Р.Ниғмәтигә қасан халық языусыны исеме бирелә?

1. 1923
2. 1959
3. 1963
4. 1969
5. 1980

4.Р.Ниғмәти қайза йәшәгендә тәүге поэмаһы донъя құрә?

1. Дингезбайза
2. Өфөлә
3. Туймазыла
4. Украинала
5. Һамарза

5.Р.Ниғмәти қайыны поэмаһын граждандар һуғышы осорон һүрәтләүзән башлай?

1. "Дауылдар тыузырған ғұмер"
2. "Баңыу хөкөмө"
3. "Һакмар қызы"
4. "Үлтер улым, фашисты!"
5. "Оскондан ялқын"

6.Р.Ниғмәтизен қайыны поэмаһының төп геройы-Вася?

1. Үлтер улым, фашисты!"
2. "Һинең кәләшіндең хаттары"
3. "Герой тураһында поэма"
4. "Баңыу хөкөмө"
5. "Оскондан ялқын"

7.Р.Ниғмәти қайза ерләнгән?

1. Дингезбайза

2. Йамарза
3. Туймазыла
4. Өфөлә

8. Йәзиә Дәүләтшина қайһы йылдарза тыуған?

1. 1893-1938
2. 1890-1970
3. 1905-1954
4. 1888-1966
5. 1903-1938

9. Йәзиә Дәүләтшина қайһы ауылда тыуған?

1. Үрге Ильяс
2. Әсән
3. Хәсән
4. Юлтай
5. Иңке күл

10. Йәзиә Дәүләтшина қайһы укыу йортон тамамлаған?

1. Йамарза башкорт-татар педагогикумын
2. Мәскәүзә мөхәррирзәр әзәрләү институтын
3. Өфөлә педагогия рабфагын
4. Башкорт дәүләт педагогия институтын

11. Йәзиә Дәүләтшина қайза тәрбиәсе булып эшләгән?

1. Дингезбайза
2. Өфөлә
3. Йылайыр совхозында
4. Стәрлетамакта

12. Йәзиә Дәүләтшинаның тәүге танылсыу килтергән әсәре қасан баҫылып сыйға?

1. 1930 й.
2. 1935 й.
3. 1957 й.

13. Котлояр Н.Дәүләтшинаның қайһы әсәре геройы?

1. "Үрғыз"
2. "Башактар тулкыны"
3. "Айбикә"

4. "Партизан"

14. Баш күтәреүселәргә Айбулатты тоторға кем ярзам итә?

1. Рәхилә
2. Фәзимә
3. Минлекәй
4. Хаят
5. Имай

15. "Ырғыз" романында Гөлйөзөмдөң бер туған ағаһы кем ул?

1. Зөфөр
2. Котлобай
3. Тимерғәле
4. Әхмәзи
5. Имай

16. Ныязғол образының прототибы кем?

1. Айбулат
2. Мурzin
3. Янғол
4. Котлобай
5. Әхмәзи

17. Һәзиә Дәүләтшина исеме нисек мәңлеләштерелгән?

1. Һәйкәл
2. Музей
3. Урам
4. Премия
5. Театр

18. "Башкортлөк" шиғырының авторы кем?

- 1) Р.Бикбаев
- 2) Р.Фарипов
- 3) Ә.Моратов

4) М.Кәрим

19. Бирелгән өзөк қайырым? Сыңыр-сыңыр сынраған Йылқыны күп Уралтау,...

1) “Салауат батыр”

2) “Ай Уралым, Уралым”

3) “Ололар һүзө”

20. Б.Бикбай йәшәгән йылдар

1) 1919-1989й.й.

2) 1909-1968й

3) 1919-2005й

II вариант

1. Нимә ул композиция?

- 1) әсәрзен королошо;
- 2) телмәр характеристикаһы
- 3) автор характеристикаһы
- 4) дәрөс яуап юқ

2. Г.Сәләм йәшәгән йылдар

- 1) 1919-1989й.й.
- 2) 1909-1968й.й.
- 3) 1911-1939й.й.
- 4) 1909-1939й.й.

3. З.Биишева әсәрзәрен билдәләгез

- 1) ”Каһым түрә”, “Дүс булайык”, “Үлмәсбай”, “Таня-Таңылыу”
- 2) ”Емеш”, “Шоңкар”, “Туған тел”
- 3) ”Емеш”, “Һөнәрсе менән Өйрәнсек”, “Дүс булайык”
- 4) дәрөс яуап юқ

4. М.Кәрим йәшәгән йылдары билдәләгез

- 1) 1919-1989й
- 2) 1909-1968й
- 3) 1919-2005й
- 4) дәрөс яуап юқ

5. Н.Мусин әсәрен билдәләгез

- 1)"Мәтрушкә еçe",
- 2)"Әсә hәм бала"
- 3)"Йырткыс тиреhe"
- 4) "Дүс булайық"

6. Р.Фарипов әсәрзәрен билдәләгез

- 1)"Үлмәсбай", "Мәтрушкә еçe", "Әсә hәм бала"
- 2)"Йәшәйhe бар", "Уйзарым", "Шонкар"
- 3)"Уйзарым", "Аманат", "Урал йөрәге".
- 4) дөрөс яуап юк

7. Р.Бикбаевтың "Йүкәләрзән һығылып бал тамғанда" шиғырынан өзөктө билдәлә

- 1) Сөн ярынан алыстарға бактым, Офоктарза даръя-басыу акты...
- 2) Дауылдарза минең байрамдарым, Дауылдарға торам йән атып.
- 3) Сәскәләрен һыптырып сәйгә налам- Шау бал булып аңкый сәйзәрем.

8. Н.Нәжми қайһы районда hәм ауылда тыуған?

- 1) Дүртөйлө р-ны Миңеште ауылы
- 2) Хәйбулла р-ны Таңатар ауылы
- 3) Әлшәй р-ны Шафран ауылы
- 4) Миәкә р-ны Кәнбәк ауылы

9. "Таня-Таңылыу" әсәренен авторы

- 1) Х.Назар
- 2) К.Аралбаев
- 3) Р.Камал
- 4) дөрөс яуап юк

10. Һәзиә Дәүләтшина қайһы укуы йортон тамамлаған?

- 1) Һамарза башкорт-татар педтехникумын
- 2) Мәскәүзә мәхәррирзәр әзәрләү институтын
- 3) Өфөлә педагогия рабфагын
- 4) Башкорт дәүләт педагогия институтын

11. Һәзиә Дәүләтшина қайза тәрбиәсе булып эшләгән?

- 1) Дингезбайза
- 2) Өфөлә
- 3) Йылайыр совхозында
- 4) Стәрлетамакта

12. Һәзиә Дәүләтшинаның тәүге танылыу килтергән әсәре қасан басылып сыға?

- 1) 1930 й.

- 2) 1935 й.
- 3) 1957 й.

13. Котлояр Һ.Дәүләтшинаның қайһы әсәре геройы?

- 1)"Ырғыз"
- 2) "Башактар тулкыны"
- 3) " Айбикә"
- 4) "Партизан"

14. Баш күтәреүселәргә Айбулатты тоторға кем ярзам итә?

- 1)Рәхилә
- 2) Ғәзимә
- 3) Миңлекәй
- 4) Хаят
- 5) Имай

15. "Ырғыз" романында Гөлжөзөмдөң бер туған ағаһы кем ул?

- 1)Зөфәр
- 2) Котлобай
- 3) Тимерғәле
- 4) Әхмәзи
- 5) Имай

16. Ныязғол образының прототибы кем?

- 1)Айбулат
- 2)Мурзин
- 3)Янғол
- 4)Котлобай
- 5)Әхмәзи

17. Һәзиә Дәүләтшина исеме нисек мәнлеләштерелгән?

- 1. Һәйкәл
- 2. Музей
- 3. Урам
- 4. Премия
- 5. Театр

18. "Башкортлок" шиғырының авторы кем?

1) Р.Бикбаев

2) Р.Фарипов

3) Ә.Моратов

4) М.Кәрим

19. Бирелгэн өзөк қайыны қобайырҙан? Сыңыр-сыңыр сынраған Йылқыны
құп Уралтау,...

1) “Салауат батыр”

2) “Ай Уралым, Уралым”

3) “Ололар һүзө”

20. Б.Бикбай йәшеген йылдар

1) 1919-1989 й.й.

2) 1909-1968 й.й

3) 1919-2005 й.й

4. Список использованной литературы

1. Аубакирова З. Ф. Башкирский язык в таблицах, схемах, правилах. - Уфа.
2. Башкирско-русский словарь пословиц и поговорок. - Уфа: Книга.
3. Габитова З. М., Тулумбаев Х. А. Методические рекомендации при обучении башкирскому языку в русскоязычных школах. - Уфа: Китап.
4. Габитова З. М. Уроки развития речи. - Уфа: Китап.
5. Габитова З. М., Тулумбаев Х. А. Тесты по башкирскому языку. - Уфа: Китап.
6. Усманова М. Г. Башкорт теле грамматикаһы таблицаларҙа hәм схемаларҙа. Өфө - Китап.